

Introduction

Директивата INSPIRE определя минималните условия за съвместимо споделяне и обмен на пространствени данни в Европа като част от по-широка Европейска рамка за оперативна съвместимост и План за действие за електронно управление, които допринасят за програмата за цифров единен пазар. Член 21 от [Директивата INSPIRE](#) определя основните принципи за мониторинг и докладване. По-подробни правила по отношение на мониторинга и докладването за прилагане на Директива INSPIRE бяха приети с [Решение на Комисията \(ЕС\) 2019/1372 от 19 август 2019 г.](#)

Този фиш на страната подчертава напредъка в различните области на изпълнение на INSPIRE и представя перспективи за планирани действия за по-нататъшно подобряване на изпълнението на INSPIRE. Фишът на страната включва информация до март 2022 г. Информацията е предоставена от различни източници, включително [информация от мониторинг 2021](#), актуализация на тригодишния доклад за изпълнението на INSPIRE за 2016 г. и доклада за мониторинг през май 2019 г., както и информация от ключови национални първични администратори на пространствени данни като Агенция по геодезия, картография и кадастър, Военно-географска служба, Изпълнителна агенция по околна среда, Министерство на околната среда и водите, Министерство на земеделието и горите, Министерство на здравеопазването, Министерство на енергетиката, Национален статистически институт, Гражданска въздухоплавателна администрация и др.

State Of Play

Преглед на високо равнище относно управлението, използването и въздействието на Директивата INSPIRE в България. Подробна информация е на разположение на базата знания INSPIRE и на уебсайта на Държавна агенция „Електронно управление“ - <https://e-gov.bg/wps/portal/agency/home/data/inspire> , <https://e-gov.bg/bg/104> и <https://inspire.egov.bg/>.

Coordination

National Contact Point

Name of Public Authority: Ministry of e-Government (State e-Government Agency)

Postal Address: Bulgaria

Ministry of e-Government (State e-Government Agency)

6 Gurko str., 1000 Sofia

Contact Email: [Click to email](#)

Telephone Number: +359 889 966989

National INSPIRE Website: <http://inspire.egov.bg>
<http://e-gov.bg/wps/portal/agency/home/data/inspire>

MIG Contacts: Contact Person: Svetlogor Kirov

Email: skirov@e-gov.bg

Telephone Number: +35929492358

Contact Person: Georgi Gladkov

Email: ggldkov@e-gov.bg

MIG T Contacts: Contact Person: Svetlogor Kirov

Email: skirov@e-gov.bg

Contact Person: Georgi Gladkov

Email: ggldkov@e-gov.bg

Coordination Structure & Progress:

От 01.12.2016 г. Държавна агенция „Електронно управление“ е органът за контакт и координираща структура по отношение на Директива 2007/2/ЕО за Република България, който отговаря за изграждането и поддържането на [Националния портал за пространствени данни](#). Отдел „Данни“ в Дирекция „Информационни системи и оперативна съвместимост“ на Държавната агенция „Електронно управление“ е националното звено за контакт по Директивата, а с изменението на Закона за електронното управление от 22 Февруари 2022 г. тези функции се поемат от Министерство на

електронното управление, създадено на база Държавна агенция „Електронно управление“. Министърът на електронното управление провежда държавната политика в областта на електронното управление, вкл. инфраструктурата за пространствена информация.

При изпълнение на правомощията си по политиката за пространствени данни Министърът на електронното управление се подпомага от Междуведомствен съвет по пространствени данни. Законът за достъп до пространствени данни регламентира, че съветът се състои от членове, определени от органите на изпълнителната власт, които са първични администратори на пространствени данни.

Функциите и дейността на Междуведомствения съвет по пространствени данни са регламентирани съгласно чл. 3 от Правилник за дейността, структурата и организацията на работа на междуведомствения съвет по пространствени данни. Съгласно Закона за достъп до пространствени данни, за изпълнение на конкретни задачи Междуведомственият съвет с решение определя експертни комисии и групи. Създадена е експертна работна група към междуведомствения съвет, която подкрепя дейността му на техническо ниво.

На заседанието на Експертната работна група към Междуведомствения съвет по пространствени данни от 10.12.2019 г. беше представен отчет за изпълнението на Плана за действие за отстраняване на констатираните нарушения при изпълнението на Закона за достъп до пространствени данни, респ. Директива 2007/2/ЕО (INSPIRE) и беше стартирана инвентаризация на всички първични администратори на пространствени данни в страната и поддържаните от тях масиви от пространствени данни.

През 2020 – 2021 г. е извършена инвентаризацията на първичните администратори на пространствени данни в страната и поддържаните от тях масиви от пространствени данни, с цел създаване на регистър за наличната пространствена информация по темите от приложения I—III и приоритетните теми към Директивата INSPIRE.

Предстои актуализация на Методическите указания за определяне на отговорностите на органите на публичната власт за прилагане на Закона за достъп до пространствени данни по отношение на създаването и достъпа до масиви от пространствени данни и услуги за такива данни, утвърдени със Заповед ДАЕУ-68/05.01.2018 г., вкл. на Приложение 1 („Държатели на данни по темите от Закона за достъп до пространствени данни“) към него, както и нови приложения, касаещи приоритетните масиви от пространствени данни и поясняване обема и съдържанието на темите пространствени данни по приложенията на Директивата.

Информация за Междуведомствения съвет по пространствени данни и за Експертната работна група към него може да бъде намерена на уебсайта на Държавна агенция „Електронно управление“.

Functioning and coordination of the infrastructure

В изпълнение на ангажиментите на Република България по Директива INSPIRE са утвърдени Методически указания за определяне на отговорностите на органите на публичната власт за прилагане на Закона за достъп до пространствени данни по отношение на създаването и достъпа до масиви от пространствени данни и услуги за такива данни.

През декември 2017 г. ДАЕУ стартира изпълнението на проект „Национален портал за пространствени данни (INSPIRE)“ по оперативна програма „Добро управление“ (приоритетна ос „Административно обслужване и е-управление“). Проектът беше реализиран с цел изграждане на Национален портал за пространствени данни, в изпълнение на ангажиментите на Република България по Директива 2007/2/ЕО (INSPIRE) и се разви на два етапа:

- Дейност 1 - Анализ на нормативната база и на съществуващи портали за пространствени данни в други европейски държави и изготвяне на План за действие за хармонизиране на масивите по изискванията на INSPIRE. Дейност 1 бе успешно приключена, отчетена и верифицирана от Управляващия орган през октомври 2018 г.;
- Дейност 2 - Разработване и внедряване на Национален портал за пространствени данни (INSPIRE) стартира през септември 2020 г. и изграждането на Портала приключи през юни 2021 г.

Националният портал за пространствени данни INSPIRE - <https://inspire.egov.bg/> е свързан с портала на ЕС (INSPIRE Geoport), като по този начин се гарантира достъп до данните и услугите, съгласно приложения I—III към Директивата INSPIRE и приоритетните теми към Директивата INSPIRE. Към 31.12.2021 г. на Националния портал за пространствени данни са публикувани 211 записа метаданни, вкл. за 175 масива от пространствени данни (130 от тях приоритетни), за 97 от които функционират услуги за разглеждане и сваляне.

На 24 април 2019 г. Министерският съвет одобри протоколно решение, включващо план за действие, с оглед подобряване на механизма за контрол и координация в провеждането на политиката за пространствени данни и постигане на устойчивост по отношение на прилагането на Директивата INSPIRE в Република България.

За осигуряване на национален механизъм за контрол на изпълнението на задълженията на публичните органи относно наблюдение и докладване на прилагането на Директива 2007/2/ЕО (INSPIRE), на основание чл. 21 от Закона за достъп до пространствени данни, във връзка с чл. 21, параграф 1 от Директивата и с цел прилагане Решение (ЕС) 2019/1372 от 19 август 2019 година на Европейската комисия, през месец януари 2020 г. бяха издадени Указания на председателя на Държавна агенция „Електронно управление“.

Usage of the infrastructure for spatial information

1. Ключови национални първични администратори на пространствени данни са реализирали в определена степен елементите на инфраструктурата за пространствени данни в съответствие с изискванията на Директивата като Агенция по геодезия, картография и кадастър, Военно-географска служба, Министерство на земеделието, храните и горите, Изпълнителна агенция по околна среда и Министерство на околната среда и водите.
2. Налице са предпоставки за ускорена реализация на изискванията на Директивата, след стартиране на дейностите по плана за действие за подобряване на механизма за контрол и координация в провеждането на политиката за пространствени данни и постигане на устойчивост по отношение на прилагането на Директивата INSPIRE в Република България.
3. С изграждането на Националния портал за пространствени данни се засили ангажираността на държавните администрации, които създават и поддържат набори от пространствени данни, попадащи в обхвата на темите по Директива INSPIRE. Повиши се тяхната активност да осигуряват достъп до поддържаните от тях данни, метаданни и мрежови услуги чрез портала.
4. Поради специфични секторни регулации или на база обществени очаквания много от организациите са осигурили възможност за публичен достъп под определена форма до своите данни.

Data sharing arrangements

Органите на публичната власт са длъжни да обменят масиви от пространствени данни и услуги за такива данни, включително въз основа на споразумения, когато достъпът до такива данни и услуги и обменът и ползването им са необходими за изпълнение на техни публични функции, които могат да имат въздействие върху околната среда. Условието за обмена, достъпа и използването, включително сключените споразумения, не могат да съдържат ограничения, които биха могли да създадат практически пречки в точката за ползване, за обмена на масиви от пространствени данни и услуги за такива данни. За да се осигури съвместимост на пространствените данни, отнасящи се до географски обект, който обхваща границите на Република България и една или повече държави - членки на Европейския съюз, описанието и положението на общите обекти може да се изготвят съвместно със съответната гранична държава въз основа на двустранно или многостранно споразумение.

Costs and benefits

1. Разходи

Създаването и обработването на пространствени данни е част от отговорностите на държавните служители и разходите се покриват с публични средства. В същото време при направени анализи е видно, че са необходими значителни усилия и разходи, свързани с преобразуването на съществуващите масиви от данни в съответния формат за спазването на изисквания за хармонизиране на данните съгласно Директивата INSPIRE. За гарантиране на устойчивост по отношение на прилагането на Директивата INSPIRE е необходим значителен финансов ресурс, който да осигури необходимия софтуер и хардуер, поддръжка на системите, както и за обучения на експертния състав на първичните администратори на пространствени данни.

Наличните на Националния портал за пространствени данни услуги за пространствени данни в голяма степен са безплатни, освен в случаите, в които с нормативен акт е предвидено друго.

2. Ползи

- Подобряване на качеството на административното обслужване на гражданите и бизнеса чрез спестяване на време и средства;
- Повишаване на прозрачността на управлението – пространствените данни са в основата на много решения при планирането и ползването на споделеното пространство;
- Намаляване на дублирането на геопространствените данни, вкл. на ресурси за създаването им, което води до спестяване на средства на потребителите и по-голямата видимост за наличния фонд от пространствени данни в страната;
- Хармонизиране на пространствените данни и осигуряване на оперативна съвместимост между заинтересованите администрации, гражданите и бизнеса;
- Подобряване на възможността за информиран избор и съставяне на активна позиция на гражданите по въпросите за опазване на околната среда.

Key facts and figures

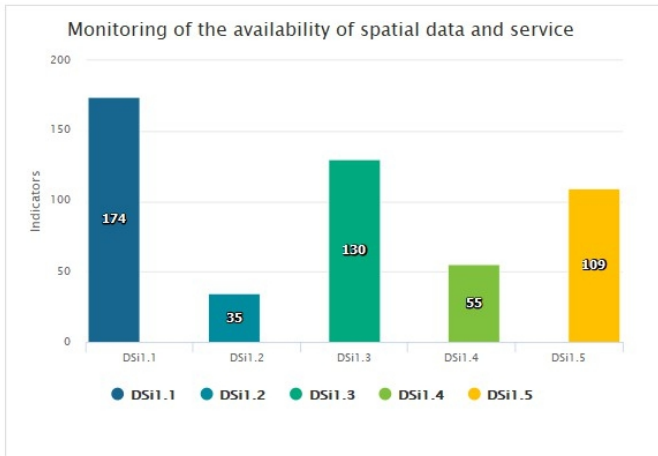
Bulgaria

Indicators in support of Commission Decision (EU) 2019/1372 implementing Directive 2007/2/EC (INSPIRE) as regards to monitoring and reporting

Graphs generated with data taken from: https://inspire-geoportal.ec.europa.eu/mr2021_details.html?country=bg

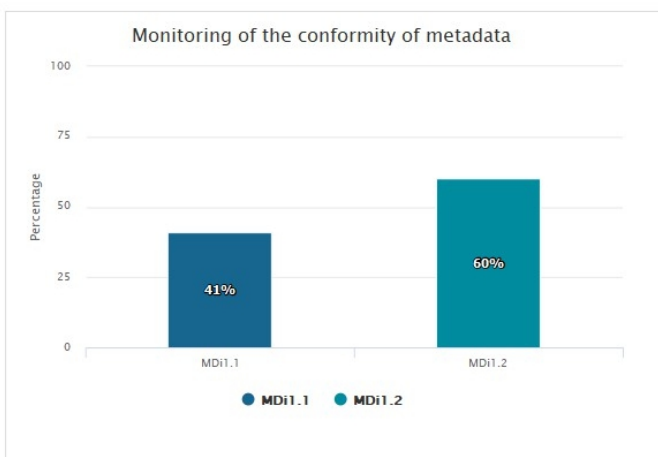
The date of harvest metadata: 17/12/2021

Endpoint: INSPIRE-365cf7f1-3cbd-11eb-835b-52540004b857

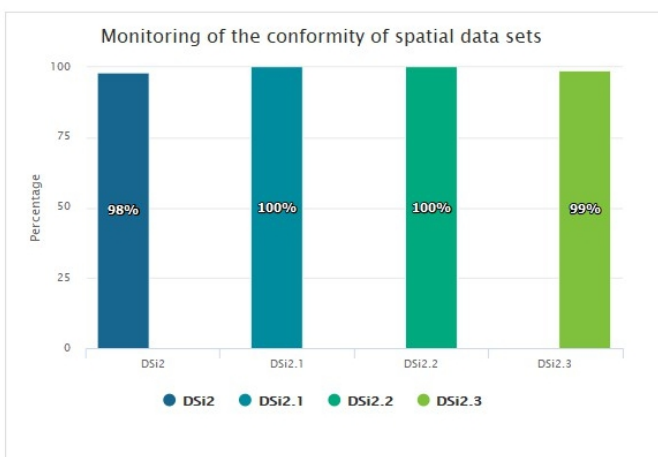
Legend

Indicator	Definition
DSi1.1	The number of spatial data sets for which metadata exist
DSi1.2	The number of spatial data services for which metadata exist
DSi1.3	The number of spatial data sets for which the metadata contains one or more keywords from a register provided by the Commission indicating that the spatial data set is used for reporting under the environmental legislation
DSi1.4	The number of spatial data sets for which the metadata contains a keyword from a register provided by the Commission indicating that the spatial data set covers regional territory
DSi1.5	The number of spatial data sets for which the metadata contains a keyword from a register provided by the Commission indicating that the spatial data set covers national territory

Legend

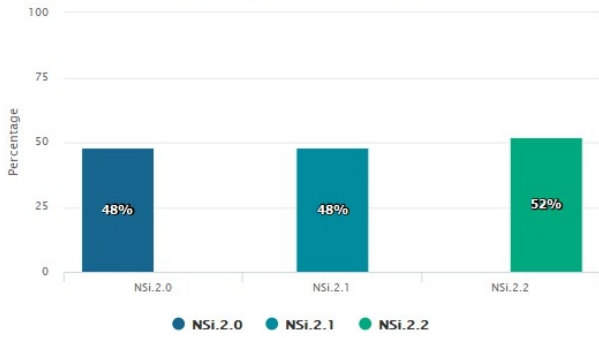
Indicator	Definition
MDi1.1	Percentage of metadata for spatial data sets conformant with Commission Regulation (EC) No 1205/2008 as regards metadata
MDi1.2	Percentage of metadata for spatial data services conformant with Commission Regulation (EC) No 1205/2008 as regards metadata

Legend

Indicator	Definition
DSi2	Percentage of spatial data sets that are in conformity with Commission Regulation (EU) No 1089/2010 as regards interoperability of spatial data sets
DSi2.1	Percentage of spatial data sets, corresponding to the themes listed in Annex I, that are in conformity with Commission Regulation (EU) No 1089/2010 as regards interoperability of spatial data sets
DSi2.2	Percentage of spatial data sets, corresponding to the themes listed in Annex II, that are in conformity with Commission Regulation (EU) No 1089/2010 as regards interoperability of spatial data sets
DSi2.3	Percentage of spatial data sets, corresponding to the themes listed in Annex III, that are in conformity with Commission Regulation (EU) No 1089/2010 as regards interoperability of spatial data sets

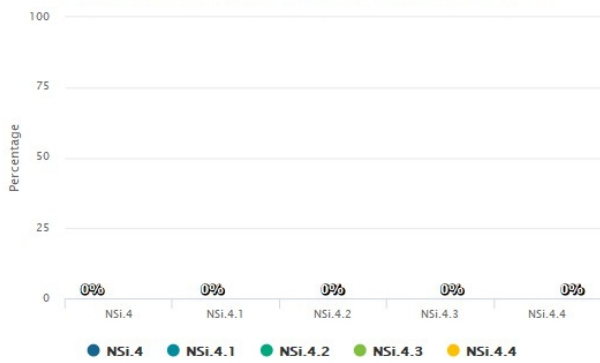
Monitoring of the accessibility of spatial data sets through view and download services

Legend

Indicator	Definition
● NSi.2.0	The Percentage of spatial data sets that are accessible through view and the download services
● NSi.2.1	The Percentage of spatial data sets that are accessible through view services
● NSi.2.2	The Percentage of spatial data sets that are accessible through download services

Monitoring of the conformity of the network services

Legend

Indicator	Definition
● NSi.4	Percentage of the network services that are in conformity with Commission Regulation (EC) No 976/2009 as regards the Network Services
● NSi.4.1	Percentage of the discovery services that are in conformity with Commission Regulation (EC) No 976/2009 as regards the Network Services
● NSi.4.2	Percentage of the view services that are in conformity with Commission Regulation (EC) No 976/2009 as regards the Network Services
● NSi.4.3	Percentage of the download services that are in conformity with Commission Regulation (EC) No 976/2009 as regards the Network Services
● NSi.4.4	Percentage of the transformation services that are in conformity with Commission Regulation (EC) No 976/2009 as regards the Network Services